

#ReFashionNow – tule mukaan muutokseen!

Minna Parkko

Kuluttajana olen innostunut EU:n komission aloitteista, jotka edistävät tekstiilialan kulutus- ja tuotantotapojen muutosta. #ReFashionNow -kampanjan (2023) avulla komissio asettaa keskiöön laadun, kestävyys, pidemmän käyttöiän, korjaamisen ja uudelleenkäytön.

Kuten tiedämme, tällä hetkellä tekstiiliala ei ole maailmanlaajuisesti kestävä. Tekstiilien tuotanto on kaksinkertaistunut vuosien 2000–2015 ja kulutuksenkin odotetaan vielä kaksinkertaistuvan vuoteen 2030 mennessä. Alalla tuhlataan vettä ja maankäyttöä sekä aiheutetaan kasvihuonepäästöjä. Kaiken takana on pikamuotiliiketoiminta eli huippumuotitrendejä jäljittelevien vaatteiden massatuotanto kuluttajille edullisiksi tyyleiksi. Nämä vaatteet on suunniteltu kertakäyttöisiksi, joten se kannustaa ylikulutukseen. Sen seurauksena syntyy liikaa jätettä, josta suurta osaa ei voida kierrättää.

EU:n Kestäviä ja kiertotalouteen perustuvia tekstiilejä koskevan strategian tavoitteena on suuri muutos tekstiilituotannossa ja kuluttajien kulutuskäyttäytymisessä. Strategiassa ehdotetaan seuraavia toimia:

- asetetaan tekstiileille suunnitteluvaatimukset, että ne ovat
  - kestäviä, korjattavia ja kierrätettäviä
  - suurelta osin kierrätyskuidusta valmistettuja
  - vaarallisia aineita sisältämättömiä
  - ne on valmistettu sosiaalisia oikeuksia ja ympäristöä kunnioittaen
- otetaan käyttöön digitaalinen tuotepassi
- estetään myymättä jääneiden ja palautettujen tuotteiden tuhoaminen
- lisätään tietoisuutta viherpesusta kieltämällä harhaanjohtavia kestävä kehityksen merkkejä
- lisätään tietoisuutta kestävästä muodista ja siirrytään pois pikamuodista
- aikaansaadaan kannattavia uudelleenkäyttö- ja korjauspalveluja
- parannetaan tekstiilien kiertokulkua ja vähennetään jätettä
- rajoitetaan tekstiilijätteen vientiä
- kunnioitetaan ihmisoikeuksia globaalissa arvoketjussa
- tarjotaan ohjausta, työkaluja ja rahoitusta yrityksille, jotta ne voivat sopeutua uusiin sääntöihin

Miten strategia käytännössä jalkautuu? Tarkoitus on

- rajoittaa tekstiilijätteen vientiä jätesierroasetuksella (The Waste Shipment Regulation 2021)
- laatia asetus tekstiilituotteiden suunnitteluun (The Ecodesign for Sustainable Products Regulation 2022)

- lisätä tietoisuutta viherpesusta kieltämällä harhaanjohtavia kestävän kehityksen merkkejä (The Empowering Consumers in the Green Transition Directive and Green Claims Directive 2022, 2023)
- The “Reset the Trend” campaign (#ReFashionNow) -kampanja (2023)
- tehdä yhteistyötä teollisuuden, viranomaisten, työmarkkinaosapuolien ja muiden sidosryhmien välillä (Transition Pathway for the Textiles Ecosystem 2023, The European Circular Economy Stakeholder Platform 2018)
- jättepuitedirektiivin tarkistaminen laajennetuksi tuottajavastuiksi (a revision to the Waste Framework Directive 2023)
- tekstiilien merkintöjä koskevan asetuksen päivittäminen (Textile Labelling Regulation 2023)

Kuluttajana tiedän, että ostotottumusten muuttaminen on vaikeaa. Siksi on tärkeää, että yritykset tarjoavat uusia kiertotalouteen perustuvia liiketoimintamalleja, kuten tuote palveluna -liiketoimintaa, takaisinottopalveluja, käytettyjen vaatteiden mallistoja ja korjauspalveluja. Nämä mallit pidentävät tekstiilituotteiden käyttöikää ja tarjoavat kustannustehokkaan ja kohtuuhintaisen vaihtoehdon pikamuodille.

Komission kannustus jäsenvaltioille ottaa käyttöön uudelleenkäyttö- ja korjausalaan suosivia verotustoimenpiteitä on myös tervetullut. Tämä voi auttaa luomaan kiertotalouteen perustuvaa lisäarvoa ja työpaikkoja tekstiilialan ekosysteemissä.

Odotan innolla, miten nämä aloitteet vaikuttavat tekstiiliteollisuuteen ja kuluttajakäyttämiseen tulevaisuudessa. Toivon, että ne johtavat kestävämpään ja vastuullisempaan muotiteollisuuteen, joka kunnioittaa ympäristöä ja tarjoaa kuluttajille laadukkaita, kestäviä ja korjattavia tuotteita.

Olen siis mukana muutoksessa 😊

Minna Parkko toimii hankevastaavana Tekstiilit kiertoon Kymenlaaksossa -hankkeessa sekä TYYKI - työtä ja kestäväää kilpailukykyä tekstiilikierrosta -hankkeessa vuosina 2023–24. Niissä edistetään tietoisuutta vastuullisesta kuluttamisesta, tekstiililajittelusta kotona ja tekstiilien lajittelukeskuksissa, kartoitetaan tekstiilikierrossa tarvittavaa osaamista, järjestetään koulutusta ja kehitetään tekstiilikiertoa. Tämä artikkeli perustuu hankkeiden toimenpiteisiin sekä Kestäviä ja kiertotalouteen perustuvia teksteillejä koskevaan EU:n strategiaan.